



ת"פ 2022/15 - מדינת ישראל נגד דיאא עטאונה (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

12 בינואר 2016

ת"פ 2022-15 מדינת ישראל נ' עטאונה (עציר)

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י באי-כוחה עו"ד קובי הרוש ועו"ד נמרוד שחל

נגד

דיאא עטאונה (עציר) - בעצמו

הנאשם

ע"י בא-כוחו עו"ד יחיא סעדה (בשם עו"ד מוחמד רחאל)

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: "**חוק הכניסה לישראל**"); שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); והתחזות כאדם אחר במטרה להונות, לפי סעיף 441 רישא לחוק העונשין.

טיעוני הצדדים:

באת-כוח המאשימה בטיעוניה הכתובים לעונש הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, וטענה כי יש להחמיר בעונשו של הנאשם וזאת בשל המצב הביטחוני השורר כיום במדינה. כתמיכה בעמדתה זו הפנתה התובעת לפסיקתו של מותב זה. כמו כן, הפנתה באת-כוח המאשימה לעובדה כי למעשי העבירה של הנאשם קדם מעשה ותכנון מוקדם. זו עתרה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-12 חודשי מאסר. בגדרי המתחם הפנתה לעברו הפלילי הקודם של הנאשם, לרבות קיומו של מאסר מותנה, שלא היה בהם כדי להרתיעו מלשוב ולחטוא בעבירות דומות. בשל כך יש מקום לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד, לצד הרתעת הרבים.

בא-כוח הנאשם מנגד, טען כי הנאשם ביצע את העבירות ממניעים כלכליים בלבד. לדבריו, לא נשקפת מכניסתו של הנאשם לישראל כל סכנה בטחונית, וכראיה לכך הציג אישור שבגדרו ניתן לו להיכנס לישראל על מנת להתייצב למשפטו הקודם. חלפו כשנתיים מאז מאסרו הקודם, דבר המלמד כי היה בתנאי כדי להרתיעו לתקופה שאינה קצרה. העבירות הנלוות נבלעות בעבירת השב"ח ונועדו להכשירה. הנאשם הודה, חסך זמן שיפוטי יקר. הנאשם מצדו ציין כי נכנס רק כדי לעבוד, ביקש להוציא רישיון באופן חוקי אולם אמרו לו לחזור בעוד שנים רבות.

דין והכרעה:

עמוד 1



בביצוע עבירת השב"ח, פגע הנאשמים בזכותה של המדינה לקבוע את זהות הבאים בשעריה ובזכותה להסדיר את מדיניות שוק העבודה באמצעות מתן היתרי שהייה. כך גם, יש בעבירות שהייה הבלתי חוקית משום הכבדה על רשויות אכיפת החוק וכוחות הביטחון, הנדרשים להשקיע משאבים לא מבוטלים על מנת לטפל בתופעה, גם אם מדובר בשב"חים שנכנסים לצרכי פרנסה. אין גם להתעלם מהעובדה כי בעבירת הכניסה לישראל שלא כחוק, טמון סיכון פוטנציאלי לביטחון אזרחי ותושבי מדינת ישראל.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ס' ג'ובראן בעניין אלהרוש:

"מושכלות ראשונים הם כי הכניסה לישראל שלא כדין ומבלי היתר פרטני פוגעת בביטחון המדינה, בזכותה לקבוע את הבאים בשעריה ועלולה להגדיל את הסיכון לפשיעה מצד אלו ששוהים בה לא כדין... אין חולק כי עצם תופעת הכניסה שלא כדין מגדילה את הפוטנציאל לסיכון בטחוני, בין היתר בכך שהיא פותחת פתח לזליגת פעילות חבלנית עוינת (פח"ע) לתחומי מדינת ישראל ובכך מסכנת את בטחון תושביה."

יחד עם זאת, בעניין אלהרוש צוין כי מקום בו מדובר בנאשמים אשר נכנסו שלא כחוק לתחומי מדינת ישראל אך ממניעים כלכליים ולצרכי פרנסה, הרי שמידת הפגיעה שלהם באינטרס המוגן של ביטחון המדינה הינה פחותה.

עוד יש ליתן את הדעת לכך שעצם הצטיידותו של הנאשם בתעודות זהות ישראלית מזויפת, מלמדת באופן אינהרנטי על תכנון שקדם לביצוע העבירה. זאת ועוד, שימוש במסמך מזויף, כתעודת זהות ישראלית במאובחן מאישור שהייה מצדיק החמרה שכן השימוש בתעודת זהות ישראלית נועד להסוות את עצם היות המחזיק בה שוהה בלתי חוקי ויש בה, ולו מבחינה פוטנציאלית, לבצע פעולות נוספות תחת אותה זהות בדויה. דברים אלו נאמרים במאובחן מאישור שהייה שלא כדין שבו גם אם הפרטים מזויפים האוחז באותו רישיון אינו מסתיר מפני גורמי אכיפת החוק את דבר היותו תושב הרשות כאשר אישורים אלו ומוגבלים למקום עבודה ספציפי תוך תיחום לשעות העבודה מוגדרות. כפי העולה מעובדות כתב האישום, הנאשם אף עשה שימוש בתעודת זהות מזויפת זו עת הציגה לשוטר.

לאור אלה, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות ומהותן, התחכום והתכנון המוקדם שקדם להם, הריני לקבוע כי במקרה הנדון מידת הפגיעה בערכים המוגנים מצויה ברף הבינוני.

השלכת המצב הבטחוני הנוכחי על עונשו של הנאשם:

בעניין אלהרוש נקבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק לצרכי פרנסה, כשזו נעברה בפעם הראשונה ולא נלוות לה עבירות נוספות, **נע בין מאסר מותנה לחמישה חודשי מאסר בפועל**. נשאלת איפה השאלה האם יש במצב הביטחוני כדי להחמיר עם הנאשם אם לאו.



בשאלה העקרונית סבורני כי לנוכח פסיקתו של בית המשפט העליון, לא יכולה להיות מחלוקת כי מצב ביטחוני קשה יכול להשפיע על מידת העונש שייגזר בגין ביצוע עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק. כך למשל, קבע כב' השופט ס' ג'ובראן בעניין אלהרוש בפסקה 65 לפסק דינו:

"מידת החומרה של עבירת השב"ח נגזרת מהמצב הבטחוני. היא עשויה להשתנות עם שינוי העתים ואף עשויה להשתנות ממחוז למחוז. יש לבחון ולהתאים מעת לעת את מתחם העונש ההולם ואת העונש הראוי בתוך המתחם בגין עבירה זאת על פי תנאי הזמן והמקום, כך שאת מסקנתנו בפסק דין זה יש לבחון על רקע נסיבות ומצב בטחוני נתון [ההדגשות לא במקור - ד.ב.ט]."

אף לטעמי יש ממש בעתירתה של באת כוח המאשימה להחמיר בעונשם של נאשמים בעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק עת שורר במדינה מצב ביטחוני רעוע וזאת ממספר סיבות. ראשית, בימים אלו, כוחות הביטחון נדרשים להקצות משאבים רבים, הן אנושיים והן כלכליים, לצורך אבטחתם של אזרחי מדינת ישראל לכל אורכה ורוחבה של המדינה. ביצוע עבירות כגון אלו שביצעו הנאשמים מקשה עוד יותר על עבודת רשויות הביטחון, אשר נדרשים להפנות תשומות על מנת לטפל ולמגר את תופעת חדירתם של השוהים הבלתי חוקיים לתחומי מדינת ישראל.

שנית, גם אם אין בכניסתם לשטחי מדינת ישראל של השוהים הבלתי חוקיים המבקשים אך למצוא מקור פרנסה כדי לפגוע באופן ישיר בביטחונה של מדינת ישראל, הרי שעצם כניסתם של תושבי הרשות הפלסטינאית לתוך תחומי המדינה שלא תחת עינם הפקוחה של גורמי הביטחון יוצרת, ולו בעקיפין, פוטנציאל לפגיעה ביטחונית. בהקשר לכך, לא ניתן א-פרוירית לאבחן בין השוהים הבלתי חוקיים המבקשים להיכנס לשטחי המדינה ממניעים כלכליים בלבד לבין כאלו המבקשים לפגוע בביטחונה של המדינה ואזרחיה. ואכן, לדאבון הלב, ניסיון החיים מלמד כי לא אחת אותם מפגעים נכנסו לשטחי מדינת ישראל מתחומי הרשות הפלסטינאית.

שלישית, מסכים אני עם הטענה כי בשעה שברחובות ישראל מתרחשים פיגועי טרור, שומה על בית המשפט אף ביתר שאת להעלות תרומתו לשם מניעת תופעת השוהים הבלתי חוקיים ולשם הרתעתם של אלו, וזאת יש לעשות באמצעות הטלת עונשים מחמירים מאלו המוטלים בימים של רגיעה ביטחונית.

משנקבע שהמצב הביטחוני מהווה שיקול ממכלול שיקולים לצורך גזירת עונשם של הנאשמים, נשאלת אפוא השאלה כיצד אמורה אותה החמרה בענישה לבוא לידי ביטוי: האם בגדרי המתחם שנקבע בהלכת אלהרוש או ע"י קביעתו של מתחם עונש הולם חדש וכנגזרת מכך האיזונים המתבקשים בגדרי אותם מתחמים שייקבעו ע"י בית המשפט.

בת"פ 30053-09-15 מ"י נ' חמזה גבריל מותב זה חיווה דעתו כי ככל שהדבר נוגע לכניסה שעה שהמצב הביטחוני רעוע יש לראות זאת כחלק מנסיבות ביצוע העבירה ועל כן יש מקום לקבוע מתחם עונש הולם מחמיר מזה שנקבע בהלכת אלהרוש שתחילתו מספר ימי מאסר בודדים. מנגד, כאשר מדובר בכניסה שבוצעה עובר לקיומו של המצב הביטחוני החריג הדבר צריך לבוא לידי ביטוי בגדרי המתחם ולא בקביעתו של מתחם שונה מזה שנקבע באלהרוש. בענייננו, מדובר בנאשם אשר נכנסו ושהה בשטחי המדינה בשעה שהמצב הביטחוני היה רעוע, ולפיכך, מצב ביטחוני זה ימצא את ביטויו בקביעת מתחם העונש ההולם.



לאור כל האמור לעיל, ולאחר שהבאתי בחשבון את הערכים שנפגעו כתוצאה ממעשיו הנאשם, את מידת הפגיעה בהם ואת מדיניות הענישה הנוהגת, הריני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול העבירות בהן הורשע, נע בין 3 ל-10 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשמים בגדרי המתחם ולקולא יילקחו בחשבון הודאתו, החיסכון בזמן שיפוטי, היותו תושב השטחים הנעדר מעטפת תומכת, ומכאן שמעצרו ומאסרו קשה אף יותר מאשר על דרך הכלל. עוד יש להניח כי למאסרו של הנאשמים תהיה השפעה גם על יתר בני המשפחה הנתמכים מעבודתו.

מנגד ולחומרה יש לקחת בחשבון את עברו הפלילי הקודם הכולל שלוש הרשעות קודמות, רובן ככולן בגין כניסה לישראל שלא כדין. עוד עולה כי בשנת 2010 הורשע הנאשם גם בעבירה של שימוש במסמך מזויף והתחזות כאדם אחר. נמצא כי עונשים קודמים, לרבות עונשי מאסר ועונשים צופי פני עתיד, לא היה בהם כדי למנוע מן הנאשם לחזור ולחטוא בעבירות דומות. בשל כך יש מקום ליתן משקל לשיקולי הרתעת היחיד.

אשר לאופן הפעלתו של המאסר המותנה, הרי שעל דרך הכלל, ובהתאם להוראת סעיף 58 לחוק העונשין, יש להפעילו במצטבר לכל עונש אחר. בענייננו, ולו לפנים משורת הדין, ועל רקע הודאתו של הנאשם, עונש מאסר מותנה זה יופעל חלקו במצטבר וחלקו בחופף.

מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. ארבעה חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו, 6.12.15;
- ב. מורה על הפעלת המאסר המותנה בן ארבעת החודשים מת"פ 4776-10-13, כך שחודשיים ממנו יהיו במצטבר לעונש המאסר האמור בסעיף א' לעיל, וחודשיים בחופף. סך-הכול יהיה על הנאשם לרצות שישה חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו;
- ג. שישה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור כל עבירה שעניינה זיוף או שימוש במסמך מזויף;
- ד. שלושה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל או עבירה שעניינה התחזות כאדם אחר.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום, ב' בשבט התשע"ו, 12/01/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט

